

2014-07-04

Hej På Er,

Här kommer lite information om vårens och försommarens koll av lyan samt om tre skjutna Tivedenvalpar.

Lybesök 2014

Kukumäki

Den 13/5 gjordes ett besök vid lyan i Kukumäki för att räkna valpar. Vi kunde konstatera att det har skett föryngring och att det finns minst 1-2 valpar. Lyan var dock placerad under ett stort klippblock i en grantätning och minst en valp hann slinka in under stenen innan vi hann fram. Vi kunde se en valp långt in under stenen men den gick inte att komma åt.

Rotna

29/5 gjordes ett besök vid lyan i Rotna. Två valpar observerades under stenar men det är osäkert hur många fler som eventuellt fanns där. En tik märktes.

Julussa

30/5 gjordes ett besök vid lyan i Julussa. Fyra valpar (tre tikar och en hane) låg öppet och samlat.

Tandsjön

2/6 gjordes ett besök vid lyan i Tandsjön. Vargarna hade flyttat valparna minst 3 gånger efter födseln. Vid den förmodade lyan som vi hade positioner fram till två dagar före besöket från tiken fann vi endast en lega men inga valpar. Vi gjorde därefter ett besök vid hanens positioner från dagen före och där hittades fem valpar (kan dock ha varit någon eller några till).

Tivedenvalpar skjutna

Tidigare i vår, den 27 maj, sköts en annan unghane född i Tiveden på skydds jakt i Jämtland. Han var inte en av de tre som typades i reviret i aug-2013. Han fick ID-numren G100-14 resp. D-14-34.

Ytterligare två vargar födda i Tiveden-reviret har nu skjutits, båda två på skydds jakt i Norge. Den ena, en tikvalp G150-13 som märktes första gången i hemreviret i augusti 2013, sköts den 15 maj i Opplands fylke. Hon vägde 33 kg. Den andra, en hanvarg G152-13 sköts den 5 juni i Möre och Romsdal fylke, på den norska västkusten. Denna ungvarg var en hane på hela 47 kg. Den var en av de tre som typades på DNA i föräldrareviret i aug-2013, med nummer G152-13.

Det är intressant att alla tre dessa ungvargar vandrat tvärs igenom hela det ”etablerade vargområdet”, och ut ur detta, en åt norr och de andra två åt väster. Jämtlandsvargen hade gått c:a 45 mil fågelvägen, och Möre-vargen nästan 60 mil. Möjligen var de två syskonen G150-13 och G152-13 tillsammans när G150-13 sköts i Oppland, det var nämligen två vargar tillsammans där vid det tillfället.

Om man tillåter sig att spekulera kan man fundera på om det nu börjar bli så trångt inne i det etablerade vargområdet att en allt större andel av utvandrande ungdjur helt enkelt tvingas att söka revir utanför detta område. Risken är då givetvis stor att de hamnar i ”förbjudna” områden, såsom renskötselområdet eller i norska fårskötselområden utanför den norska

vargzonen. Detta kan i så fall bli ett problem, även för nya invandrare och deras avkommor i framtiden.

Nu är alltså tre valpar födda i Tiveden 2013, skjutna på skydds jakt. Föräldradjuret i Tiveden är de invandrare med rötter i den östliga finsk-ryska populationen, som i februari 2013 flyttades från Norrbotten ned till Tiveden i södra Örebro län. De ynglade i maj 2013. Det observerades fem valpar i reviret förra sommaren, varav alltså tre typades på DNA. Under vintern har det dock aldrig spårats mer än fyra valpar i reviret. Så sent som i april i år observerades vid flera tillfällen en grupp på 6 vargar i reviret, alltså sannolikt föräldrarna och 4 valpar.

Tre av de fyra valpar som förmodades utgöra hela kullen i vintras är nu alltså döda. Den kvarvarande, som förmodligen är den som typades förra sommaren, är en hane, G151-13. Vi har ännu ingen information om honom. Det är naturligtvis inte helt omöjligt att det finns ytterligare någon valp, spårningsförhållandena förra vintern var dåliga.

Det finns indikationer på att föryngring skett i Tiveden även nu i vår.

Med önskan om en trevlig sommar!

Johan Månsson och SKANDULV



*Johan Månsson, koordinator Skandulv
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för Ekologi, Grimsö Forskningsstation*

*Postadress:
Grimsö Forskningsstation
730 91 Riddarhyttan
Telefon (även mobil): 0581-697325*